

„Niechaj w pracy wychowawczej wszyscy zaangażowani w nią ludzie, zarówno wierzący, jak poszukujący i niewierzący poczują się związani najpiękniejszym zadaniem – zadaniem cierpliwego i pełnego spokojnej mądrości ukazywania dojrzewającym ludziom, jak być człowiekiem naprawdę ...”

(Jan Paweł II)

„SZKOŁA PRZYJAZNA UCZNIOM UCZNIOWIEPRZYJAŹNISZKOLE”

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
TECHNIKUM EKONOMICZNO-
HOTELARSKIEGO NR 4**

**W
ZESPOLE SZKÓŁ EKONOMICZNYCH
NR 1
W KRAKOWIE**

Aktualizacja 7.09 – 12.09.2023 r.

Spis treści:

- 1. Podstawa prawna*
- 2. Wizja szkoły*
- 3. Sylwetka absolwenta*
- 4. Diagnoza potrzeb wychowawczych i profilaktycznych*
- 5. Ogólne cele programu*
- 6. Realizatorzy i partnerzy programu*
- 7. Cele, zadania, formy realizacji programu*
- 8. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych z udziałem uczniów*
- 9. Ewaluacja programu*

1. Podstawa prawna:

2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
3. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r.
4. Deklaracja Praw Człowieka
5. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych r.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 214).
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
11. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa , o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r w sprawie zasad i organizacji udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
18. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017-2019,
19. Małopolski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym na lata 2022-2026
20. Zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dziennik urzędowy Unii Europejskiej C 189/1)
21. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

~~22. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych — tryb pełny stacjonarny” — zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.~~

23. Statut Szkoły

24. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. 2023 poz. 1367)

2. Wizja szkoły:

Podstawową zasadą, na której oparto system wychowawczo-profilaktyczny szkoły jest akceptacja wartości wychowanka jako człowieka samodzielnego i otwartego, respektującego uniwersalne zasady etyki.

W działaniach wychowawczych szkoła kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowej Konwencji o Prawach Dziecka i Ustawie o Systemie Oświaty.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna szkoły jest jednolitym i zintegrowanym z nauczaniem procesem, dostosowanym do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, realizowanym przez wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły. Wychowanie rozumiane jest jako proces wspierania ucznia w rozwoju a profilaktyka jako interwencja wzmacniająca, korygująca i uzupełniająca wychowanie. Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, której celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia oraz jego dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

Szkoła jest wspólnotą opartą na zasadach poszanowania wyznawanych przekonań i wzajemnej pomocy. Pomaga uczniom w ich rozwoju poprzez stworzenie bezpiecznej i twórczej atmosfery procesu nauczania, rozpoznawanie, zachęcanie i rozwijanie indywidualnych uzdolnień i umiejętności na miarę posiadanych możliwości intelektualnych, rozbudzanie chęci i szacunku do nauki, pojmowanej jako proces trwający całe życie.

Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym zaangażowania się w wolontariat, oraz promowanie aktywności fizycznej jako elementu dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne.

Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka, przygotowuje do świadomego korzystania z dorobku kultury, kształtuje postawę szacunku

dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju ,motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwija zainteresowanie ekologią.

Wzorem szkoły jest Mikołaj Kopernik: uczony, Europejczyk, humanista, człowiek renesansu o otwartym umyśle i wszechstronnych zdolnościach, wierzący w potęgę ludzkiego umysłu.

Ogólne założenia

1. Każdy członek społeczności szkolnej jest osobą, która świadomie wstąpiła do tej wspólnoty i decyduje się na jej współtworzenie.
2. Najważniejszym miejscem wychowania dziecka jest rodzina. Szkoła wspomaga wychowawczą rolę rodziny.
3. Jako podstawę wychowania szkoła przyjmuje uniwersalne zasady etyki, respektując system wartości i godność osoby ludzkiej.
4. Wychowywanie stanowi integralną całość z nauczaniem i jest zasadniczym zadaniem szkoły i wszystkich jej pracowników.
5. Obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły jest podjąć rolę wychowawczą i jak najlepiej ją wypełnić.
6. Uczeń jest aktywnym uczestnikiem w procesie wychowania, odpowiedzialnym za swój rozwój.
7. Profilaktyka wspomaga proces wychowania

3. Sylwetka absolwenta:

Punktem odniesienia w opisie modelu absolwenta są kryteria oceny wzorowej zachowania zawarte w Statucie Szkoły oraz pożądane cechy osobowości określone w charakterystykach zawodów technik ekonomista, technik rachunkowości, technik hotelarz i technik obsługi turystycznej.

Na obraz ucznia, absolwenta będącego wzorem do naśladowania składają się następujące cechy:

- poczucie własnej godności i wartości,
- posiadana wiedza i umiejętność jej stosowania w praktyce;
- dobre przygotowanie do pojęcia pracy w kształconym zawodzie,

- sumienność i odpowiedzialność w wypełnianiu obowiązków;
- szacunek dla wielowiekowego dziedzictwa kulturowego,
- umiejętność radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania problemów,
- otwartość na innych, szczerość i życzliwość,
- kultura osobista i odpowiedzialność,
- dbałość o swoje zdrowie, **aktywność fizyczną** i otoczenie,
- ciekawość świata i umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji, by samodzielnie poszerzać swoją wiedzę,
- szerokie zainteresowania i umiejętność rozwijania ich,
- prawość –umiejętność odróżniania dobra od zła, znajomość norm dobrego zachowania i postępowanie zgodnie z nimi,
- umiejętność współpracowania w grupie i nawiązywania kontaktów z rówieśnikami,
- odwaga podejmowania nowych wyzwań.

4. Diagnoza potrzeb wychowawczych i profilaktycznych:

Planowanie i realizacja działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani oparte są na corocznej diagnozie opracowanej w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego dotyczącej występowania czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych..

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiera formę, w której realizuje działalność wychowawczo - profilaktyczną, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy. W zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych prowadzi działania we współpracy z przedstawicielami państwowych, wojewódzkich i powiatowych inspektorów sanitarnych, Policji lub innych podmiotów posiadającymi doświadczenie w realizowaniu działań i programów profilaktycznych.

W wyniku dokonanej analizy stanu poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, przestrzegania norm społecznych, oczekiwania rodziców w zakresie wychowania i profilaktyki,

analizy niepowodzeń szkolnych i auto ewaluacji klimatu społecznego w szkole oraz zajęć edukacyjnych dotyczących zdrowia określone zostały **mocne strony szkoły**:

- szkoła jest miejscem bezpiecznym dla uczniów
- uczniowie znają i respektują obowiązujące w szkole normy i zasady zachowania
- wychowawcy na bieżąco diagnozują i rozwiązują pojawiające się problemy
- uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zagrożeni niepowodzeniem szkolnym otoczeni są opieką
- wszechstronna edukacja zdrowotna uczniów
- dobra współpraca z rodzicami i instytucjami kulturalnymi i wspierającymi szkołę
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania uczniów

Na podstawie dotychczas przeprowadzonych analiz środowiska szkolnego wyłoniono kolejno następujące problemy:

~~wzrost poczucia lęku, bezradności, negatywnych emocji towarzyszących powrotowi do nauki-stacjonarnej~~

- nieuzasadniona absencja
- cyber uzależnienia
- zachowania agresywne (agresja słowna i bezsłowna), cyberprzemoc
- niewystarczająca dbałość o wspólne dobro(mienie szkolne)
- niktynizm
- wczesna aktywność seksualna
- używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych

U podłoża tych zachowań leży wspólny zestaw podstawowych czynników ryzyka, takich jak:

- zaburzone, zmienione i ograniczone relacje społeczne spowodowane epidemią COVID i długotrwałą nauką zdalną niewystarczające poczucie odpowiedzialności za swoje działania i niska świadomość ponoszonych konsekwencji
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- niska lub nieadekwatna samoocena
- brak umiejętności skutecznego komunikowania się
- zaburzone lub ograniczone relacje rodzinne

5. Ogólne cele programu:

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest poprzez działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne.

Celem procesu wychowania w szkole jest kształtowanie właściwych postaw etyczno-moralnych i wprowadzanie w świat wartości poprzez:

- rozwijanie dobrych cech osobowych ucznia (wysokiej kultury osobistej, wrażliwości na krzywdę ludzką, szacunku dla starszych, tolerancji, dbałości o zdrowie)
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- wyrobienie u ucznia szacunku do uznanych wartości ogólnospołecznych, etycznych i prozdrowotnych,
- kształtowanie w uczniu miłości do Ojczyzny, szacunku dla dziedzictwa kulturowego i tożsamości regionalnej,
- przygotowanie ucznia do świadomego i czynnego udziału w życiu społecznym i obywatelskim,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- przygotowanie ucznia do podejmowania dojrzałych decyzji,
- przygotowanie ucznia do sumiennego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych mu prac,
- kształtowanie postaw prospołecznych i prozdrowotnych,
- poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu zdrowego stylu życia **oraz wdrażanie i motywowanie uczniów do samodzielnego podejmowania aktywności fizycznej,**
- prowadzenie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej i wskazującej,
- rozwijanie kompetencji kluczowych a w szczególności: kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, nauk matematycznych i przyrodniczych, technologii i inżynierii, cyfrowych, osobistych i społecznych, w zakresie umiejętności uczenia się, obywatelskich, przedsiębiorczości , w zakresie świadomości i ekspresji kulturowej,

Celem działań profilaktycznych w szkole jest chronienie uczniów przed zagrożeniami poprzez działania informacyjne i edukacyjne oparte na wzmacnianiu czynników chroniących , takich jak: silna więź z rodzicami, zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, wrażliwość społeczna, poczucie własnej skuteczności, praktyki religijne, szacunek dla norm społecznych, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, i jednoczesnym osłabianiu czynników ryzyka takich jak: dysfunkcyjna grupa rówieśnicza, niskie wyniki w szkole, brak celów życiowych, łatwość zdobycia środków psychoaktywnych.

Zadaniem profilaktyki jest dostarczanie wiedzy na temat prawidłowości rozwojowych, istoty zaburzeń i możliwości ich identyfikacji oraz uczenie umiejętności konstruktywnego zaspokajania potrzeb i radzenia sobie w sytuacjach trudnych wynikających zarówno z problemów osobistych, jak i z interakcji rówieśniczych.

Działania mające na celu ochronę ucznia przed zagrożeniami:

- promowanie zdrowego trybu życia,
- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji i ponoszenia za nie odpowiedzialności
- rozwijanie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami,

- rozpoznawanie pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań,
- reagowanie na pojawiające się zagrożenia,
- przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości, edukacja prawna.

Wychowanie patriotyczne

Świadome i celowe kształtowanie u uczniów postawy patriotycznej, szacunku dla symboli i barw narodowych, tradycji i zwyczajów. Poszanowanie polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Wychowanie patriotyczne w szkole traktowane jest jako wartość o podstawowym znaczeniu. Realizowane jest poprzez umożliwienie uczniom udziału w różnorodnych wydarzeniach patriotycznych i społecznych szkolnych i pozaszkolnych rozbudzających poczucie przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju.

Wychowanie patriotyczne jest realizowane poprzez:

- udział młodzieży w szkolnych akademiach upamiętniających wydarzenia historyczne, w tym: Święto Edukacji Narodowej, uchwalenie Konstytucji 3 Maja, , obchody świąt narodowych i dni pamięci– 17 września, 11 listopada, 1 marca,
- udział w pozaszkolnych uroczystościach patriotycznych, reprezentowanie szkoły w Poczcie Sztandarowym
- coroczną ceremonię ślubowania uczniów klas pierwszych
- uroczyste klasowe spotkania z udziałem wychowawców, rodziców, nauczycieli i dyrekcji odbywające się w dniach poprzedzających Święta Bożego Narodzenia i Wielkanoc,,
- dzień patrona szkoły– Mikołaja Kopernika,
- uroczyste pożegnanie absolwentów szkoły,
- konkursy historyczne: szkolne i pozaszkolne,,
- wycieczki edukacyjne dotyczące wydarzeń, osób i miejsc związanych z historią Polski i Krakowa, poznawanie polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych
- udział młodzieży w akcjach kultywujących pamięć bohaterów narodowych
- tworzenie artykułów na tematy historyczne i narodowe w szkolnym piśmie „Ekonowinka”

Wychowanie etyczno –moralne

Przygotowanie do wzięcia odpowiedzialności za siebie, do gotowości postępowania w sposób moralny; uczenie uczciwego i tolerancyjnego stosunku do innych w granicach przyjętych norm moralnych i społecznych. Wdrażanie do zachowań pożądanых z punktu widzenia norm szkolnych, społecznych poprzez:

- przekazywanie zasad moralnego postępowania w lekcjach wychowawczych, religii,
- przestrzeganie praw człowieka we wzajemnych relacjach w szkole i poza nią,
- troskę o kulturę języka i odpowiedzialność za słowo,
- kształtowanie wrażliwości na przejawy zła i przemocy,
- inicjowanie kontaktów z trwałymi wartościami i pozytywnymi osobowościami poprzez organizacje spotkań i prelekcji,

- organizowanie warsztatów i zajęć dotyczących rozwoju poziomu samowiedzy ucznia, poznania własnej psychiki, umiejętności panowania nad osobistymi doznaniem i emocjami, zdolności radzenia sobie w sytuacjach stresowych i gotowości do rozwiązywania problemów,
- akcje charytatywne organizowane przez młodzież,
- działalność szkolnego wolontariatu
- szkolne rekolekcje Wielkiego Postu
- wzmacnianie roli Samorządu Szkolnego

Wychowanie estetyczne

Uwrażliwienie uczniów na piękno i wartości tkwiące w sztuce i naturze. Wyzwalanie i kształtowanie zdolności twórczych, kształtowanie wyobraźni. Budowanie szacunku dla narodowego dziedzictwa, kultury, historii, literatury i języka poprzez:

- udział w wydarzeniach prezentujących piękno przyrody i świata, sztuki, muzyki, architektury,
- wyjścia do kina, teatru, na wystawy,
- organizowanie wycieczek przedmiotowych w ramach lekcji języka polskiego, filozofii i historii prezentujących dorobek kulturowy Polski, Krakowa i regionu,
- szkolny chór,
- konkursy szkolne, w tym: konkurs literacki klas drugich, konkurs recytatorski, konkurs pięknego czytania, pojedynki literacki
- dbałość o estetyczną organizację najbliższej przestrzeni, środowiska,
- troskę o piękno najbliższego otoczenia szkoły, miejsca pracy, własnego wyglądu, stroju

Wychowanie zdrowotne i profilaktyka uzależnień

Dostarczanie wiedzy o zdrowiu i kształtowanie prawidłowych postaw zdrowotnych. Wytwarzanie nawyków związanych z ochroną i doskonaleniem zdrowia fizycznego i psychicznego, stosowanie zasad higieny. Przeciwdziałanie patologii i zagrożeniom niktynizmem, alkoholizmem, narkomanią, cyberprzemocą, stalkingiem. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Pobudzanie pozytywnego zainteresowania sprawami zdrowia, pogłębianie wiedzy o własnym organizmie i rozwoju poprzez:

- realizację programu „Szkoła promująca zdrowie”
- realizację programów profilaktycznych: „Wybierz życie–pierwszy krok”, „Znam je! Znam je?”, „Podstępne WZW”, „ARS–czyli jak dbać o miłość”
- uświadamianie zagrożeń płynących z podejmowania niewłaściwych decyzji, konsekwencji zdrowotnych i prawnych
- pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce

- wzmacnianie poczucia własnej wartości, umożliwiania samooceny, radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- ~~wspieranie emocjonalne ucznia po okresie izolacji społecznej~~
- doskonalenie sprawności fizycznej poprzez zajęcia rozwijające zdrowie i sprawność w ramach lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych
- prelekcje i zajęcia edukacyjne poświęcone rozwijaniu poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi
- troskę o higienę i bezpieczeństwo, zapewnienie odpowiednich warunków realizacji szkolnych działań – baza i sprzęt, przestrzeganie przepisów BHP
- przygotowanie do racjonalnych zachowań w sytuacji zagrożenia, ratownictwo w nagłych stanach zagrożenia życia i zdrowia
- tworzenie artykułów na tematy prozdrowotne w szkolnym piśmie „Ekonowinka”
- organizację w szkole wydarzeń związanych z promowaniem zdrowego stylu życia.

Wychowanie do aktywnego udziału w życiu zawodowym

Przygotowanie uczniów do aktywności w życiu społecznym i zawodowym, rozwijanie wyobraźni i przedsiębiorczości. Kształtowania umiejętności planowania rozwoju własnego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych poprzez przygotowanie do zawodu, organizowanie praktyk uczniów, współpracę między innymi z bankami, hotelami, biurami turystycznymi, przedsiębiorstwami, urzędami i jednostkami administracji, realizację programu zagranicznych praktyk zawodowych i międzynarodowych projektów edukacyjnych umożliwiających wymianę doświadczeń i zapoznanie się z europejskim rynkiem pracy, szkolne doradztwo zawodowe.

6. Realizatorzy i partnerzy programu:

Szczególną rolę w procesie wychowania i profilaktyki odgrywa **Wychowawca klasy**.

- przekazuje ogólnoludzkie wartości, wzorce postępowania, proponuje zachowania ułatwiające dobre wybory,
- współpracuje z rodzicami w zakresie kształtowania rozwoju osobowości dziecka,
- ukierunkowuje zachowanie ucznia i koryguje przejawy negatywnych zachowań, jest konsekwentny, umiejętnie stosuje nagrody i kary, podejmując niezwłocznie interwencję
- szanuje godność osobistą ucznia i nie narusza prywatności jego uczuć,
- pozwala wychowankom na wyrażanie własnych poglądów,
- kształtuje pozytywny stosunek ucznia do nauki oraz troszczy się o jego osiągnięcia szkolne, wspiera samodzielność pracy
- analizuje przyczyny niepowodzeń wychowanka oraz informuje rodziców o jego postępach,

- wdraża uczniów do samooceny, samokontroli i obiektywnego spojrzenia na rzeczywistość.
- Aktywizuje i dopinguje uczniów do osobistego zaangażowania w proces samowychowania

Wszyscy pracownicy szkoły, w zależności od zajmowanego stanowiska:

- Kierują się w swoich działaniach prawdą i przekazują ją uczniom,
- Uczą rozróżniania dobra i zła, umacniając w młodym człowieku dobro,
- Uczą poszanowania godności każdego człowieka oraz szacunku dla życia ludzkiego,
- odpowiedzialną postawą i działaniami wspierają rozwój uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- reagują na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów,
- wymagają od wychowanków odpowiedzialnych postaw, tworząc jednocześnie klimat rzetelnej i systematycznej pracy,
- troszczą się o atmosferę otwartości, życzliwości i dialogu.

Na **Rodzicach** spoczywa przede wszystkim obowiązek wychowania swoich dzieci. Nauczyciele wspierają rodziców w procesie wychowania. Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej aktywnie biorą udział w wychowawczych i profilaktycznych zadaniach szkoły poprzez:

- zapoznawanie się z organizacją procesu nauczania,
- współpracowanie szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego
- udział w indywidualnych konsultacjach z wychowawcami i nauczycielami,
- udział **w wycieczkach szkolnych** i imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę,
- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka, sytuacji wychowawczej oraz o przyczynach jego nieobecności na zajęciach,
- **korzystanie z** pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego, psychologa oraz szkolnej służby zdrowia,
- uczestniczenie w stałych spotkaniach z wychowawcami klas i nauczycielami,
- uzyskiwanie w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole,
- uzyskiwanie informacji o podejmowanych działaniach rozwijających i wspierających ucznia, organizowanych na terenie szkoły,
- **informowanie i edukowanie na temat profilaktyki poprzez szczepienia**
- podejmowanie inicjatyw na rzecz społeczności klasowej i szkolnej.

Realizacja programu wychowawczo profilaktycznego odbywa się we współpracy z instytucjami i placówkami wspierającymi działania opiekuńczo-wychowawcze szkoły.

Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna może być realizowana w ramach:

- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego
- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- zajęć z wychowawcą, religii, wychowania do życia w rodzinie
- innych zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły

- w ramach pomocy psychologiczno –pedagogicznej.

Działania wychowawczo-profilaktyczne mogą być realizowane w klasie, grupie międzyklasowej, z udziałem całej społeczności szkolnej lub w trakcie bieżącej pracy z uczniem.

Cele, zadania i formy realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Cel główny	Zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze fizycznej	– kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie i higienę – kształtowanie właściwych umiejętności ruchowych i ogólnej sprawności fizycznej – kształtowanie umiejętności samokontroli i samooceny rozwoju fizycznego – propagowanie zdrowego stylu życia i umiejętnego zagospodarowania czasu wolnego – prowadzenie działań mających na celu zachęcenie do aktywności ruchowej w czasie wolnym od nauki – propagowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych – promowanie i upowszechnianie zasad zdrowego sposobu odżywiania - profilaktyka zaburzeń odżywiania - edukacja na temat zagrożeń medycyny estetycznej	–lekcje wychowawcze, lekcje wychowania fizycznego, zajęcia pozalekcyjne: SKS, wycieczki, warsztaty, rajdy, prelekcje wewnątrzszkolne i zewnętrzne zawody sportowe, gazetka szkolna, plakaty informacyjne -praca z zespołem klasowym i rozmowy indywidualne zachęcające uczniów do uczestnictwa w aktywności ruchowej - działania promujące efektywną profilaktykę w zakresie zapobiegania rozprzestrzenia się chorób zakaźnych wśród uczniów - dziennik Librus – materiały edukacyjne dla rodziców i uczniów	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, szkolny koordynator promocji zdrowia, pedagog szkolny, psycholog, edukatorzy zewnętrzni, nauczyciele chemii, biologii, fizyki, szkolni pracownicy służby zdrowia Nauczyciele wychowania fizycznego, wszyscy nauczyciele dyrektor szkoły, wychowawcy, koordynator promocji zdrowia, pielęgniarka szkolna koordynator promocji zdrowia pedagog szkolny, pielęgniarka

Cel główny	Zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	-kształtowanie umiejętności Samodzielnego dbania o Własne bezpieczeństwo -uświadamianie zagrożeń Wynikających z niezdrowego trybu życia i chorób cywilizacyjnych -promowanie stylu życia wolnego od używek, Świadomości zagrożeń cywilizacyjnych, umiejętności Krytycznego podejścia do Treści publikowanych w Internecie i mediach Społecznościowych - zapobieganie uzależnieniom: nikotynizm ,cyberuzależnienia, alkoholizm, narkomania (substancje psychotropowe, Środki zastępcze, nowe Substancje psychoaktywne) -Rozwijanie umiejętności poruszania się w świecie cyfrowym uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego użytkowania sieci oraz filtracji analizy informacji dostępnych w Internecie	-przepisy BHP, spotkania Z policją lub strażą miejską - prelekcje, lekcje przedmiotowe, lekcje wychowawcze -Dzień Promocji Zdrowia, lekcje wychowawcze, wspierające i interwencyjne - rozmowy z uczniami, prelekcje, Dzień Bezpiecznego Internetu -programy profilaktyczne Prowadzone we współpracy z placówkami zdrowia, państwowymi inspektoratami sanitarnymi, uczelniami	wychowawcy, nauczyciele, szkolny koordynator ds. bezpieczeństwa, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, szkolny koordynator promocji zdrowia, pielęgniarka szkolna, edukatorzy zewnętrzni -dyrektor szkoły, lider WDN, nauczyciele, Edukatorzy zewnętrzni -wychowawcy, Edukatorzy zewnętrzni, nauczyciele informatyki

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	- rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków odurzających, psychotropowych, substancji psychoaktywnych a także Suplementów i leków w celach innych niż medyczne	- doskonalenie Zawodowe nauczycieli I wychowawców W zakresie interwencji profilaktycznej, Dostarczanie aktualnych Informacji na temat Skutecznych sposobów Prowadzenia działań profilaktycznych W przypadku Podejmowania przez Uczniów zachowań ryzykownych -upowszechnianie informacji wśród uczniów, rodziców i nauczycieli na temat konsekwencji prawnych naruszania przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, alkoholizmowi -informowanie rodziców i uczniów o procedurach Postępowania nauczycieli Oraz o metodach Współpracy z Policją, Sądem, i innymi Instytucjami w Sytuacjach zagrożenia -obserwacje, rozmowy indywidualne, konsultacje,	- dyrektor szkoły, pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, edukatorzy zewnętrzni - dyrektor szkoły, pedagog, szkolny, psycholog, wychowawcy - wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka szkolna, przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	- wspomaganie wychowawczej roli rodziny, promowanie integralnego ujęcia ludzkiej seksualności, Kształtowanie postawy prorodzinnej, prozdrowotnej i prospołecznej -uświadamianie konsekwencji i zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej	-lekcje wychowania do życia w rodzinie -lekcje wychowania do życia w rodzinie, lekcje religii, lekcje wychowawcze, rozmowy indywidualne z uczniami	-nauczyciel wychowania do życia w rodzinie - katecheci , wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka szkolna
	-przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym	- lekcje wychowawcze, rozmowy indywidualne, - spotkania z policją i strażą miejską, dyżury nauczycielskie, monitorowanie zachowań uczniów, prelekcje dotyczące odpowiedzialności prawnej	-wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, dyrektor szkoły, pracownicy szkoły
Wspomaganie ucznia w rozwoju emocjonalnym	-Kształtowanie właściwych postaw osobowościowych: poczucia własnej wartości, szacunku dla innych osób, zwłaszcza słabszych i mniej sprawnych - integracja zespołów klasowych, budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji rówieśniczych - wspieranie uczniów w powrocie do szkoły po okresie nauki zdalnej i izolacji społecznej, ułatwiające adaptację w przestrzeni szkolnej i grupie rówieśniczej	-wolontariat szkolny, Pomoc koleżeńska, akcje charytatywne, lekcje wychowawcze, szkolne koło PCK -lekcje wychowawcze, inicjatywy klasowe, projekty - rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz podjęcie adekwatnych działań do zdiagnozowanych potrzeb - dostosowanie tematyki zajęć z wychowawcą do	- wychowawcy, nauczyciele, szkolny opiekun wolontariatu i szkolnego koła PCK , katecheci, pedagog szkolny, psycholog - Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog - Wychowawcy klas - Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	-rozwijanie zachowań Empatycznych i asertywnych -promowanie postawy Pomocy innym ludziom -promowanie kultury osobistej -uczenie szacunku do każdego Człowieka bez względu na wyznanie, poglądy polityczne, kolor skóry	zdiagnozowanych potrzeb uczniów. -rozwijanie relacji Interpersonalnych na poziomie nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń -współpraca z rodzicami i poradnikami w udzielaniu wsparcia psychologiczno-Pedagogicznego po Powrocie do szkół, w tym W zakresie problemów Zdrowia psychicznego uczniów - konsekwentne Egzekwowanie szkolnego Regulaminu oceniania Zachowania ucznia -lekcje wychowawcze I przedmiotowe -analiza skuteczności szkolnego regulaminu oceniania zachowania	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, dyrektor
	-doskonalenie umiejętności obiektywnego oceniania siebie i innych -umacnianie poczucie własnej wartości	- lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe, - indywidualne rozmowy wychowawcze, interwencyjne, wspierające -aktywizacja uczniów, z wykorzystaniem indywidualnych zdolności i zainteresowań	wychowawcy, nauczyciele, katecheci, pedagog szkolny, psycholog

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	– kształtowanie postaw prospołecznych: Współdziałania w zespole, klasie, samokontroli, akceptacji siebie i innych, kultury kibicowania, Stosowania zasady „fair play” w sporcie i w życiu.	– lekcje wychowawcze, wychowania fizycznego, I przedmiotowe, zawody sportowe Zajęcia SKS	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog
	– uczenie samokontroli, sposobów radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania emocji w sytuacjach codziennych i egzaminacyjnych	-Dzień Promocji Zdrowia, warsztaty edukacyjno-profilaktyczne, lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, edukatorzy zewnętrzni, szkolni pracownicy służby zdrowia, szkolny koordynator promocji zdrowia
Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze intelektualnej I duchowej	–rozbudzanie wrażliwości na kulturę i sztukę	-wyjścia do teatrów, kin, muzeów, wycieczki przedmiotowe	Nauczyciele języka polskiego, wychowawcy
	–rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne	- lekcje przedmiotowe, wycieczki, konkursy, akcje	Nauczyciele geografii, chemii, biologii, wychowawcy
	– budzenie i promowanie aktywności twórczej ucznia, – wspieranie uczniów zdolnych, pomoc W rozwijaniu talentów i zainteresowań	- konkursy szkolne, konkursy pozaszkolne, olimpiady; uroczystości szkolne: akademie; gazetka szkolna, chór szkolny; koła zainteresowań	nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie zajęć pozalekcyjnych
	–zapobieganie niepowodzeniom edukacyjnym, wspieranie Uczniów mających trudności w nauce	-dostosowanie wymagań edukacyjnych, - diagnozowanie potrzeb, - konsultacje indywidualne	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	-rozwijanie świadomości Przynależności do Chrześcijańskiego kręgu kulturowego -umożliwianie uczestnictwa w Uroczystościach i tradycjach religijnych	-nabożeństwa towarzyszące uroczystościom szkolnym, Jasełka, Dzień Misyjny, Olimpiady wiedzy Religijnej ,konkursy religijne, wystawy sztuki sakralnej, wycieczki Śladami architektury sakralnej, pielgrzymki maturzystów	katecheci, nauczyciele poloniści, wychowawcy
Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze intelektualnej I społecznej	- umożliwianie poszerzania wiedzy i umiejętności zawodowych - przygotowanie do aktywności w życiu zawodowym - kształtowanie umiejętności planowania kariery edukacyjnej i zawodowej	postępowania certyfikacyjne, kursy zawodowe, zagraniczne praktyki zawodowe, targi pracy, dni otwarte uczelni wyższych, Szkolne Koło Kariery Zawodowej, doradztwo zawodowe, wycieczki zawodoznawcze, współpraca z pracodawcami i organizacjami społecznymi	nauczyciele przedmiotów zawodowych, edukatorzy zewnętrzni, wychowawcy, nauczyciel języków obcych, pedagog szkolny, psycholog, szkolny doradca zawodowy, kierownik praktyk
	-rozwijanie samorządności i uczenie zasad demokracji -wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i Społecznością lokalną	-samorząd szkolny i klasowy - uroczystości szkolne, wycieczki tematyczne, lekcje wychowawcze, uczestnictwo w lokalnych uroczystościach i Obchodach świąt, rocznic, itp.	wychowawcy, opiekun samorządu szkolnego -wychowawcy, opiekun poczty sztandarowego, nauczyciele historii, j. polskiego,

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	-zapoznanie z prawami i Obowiązkami ucznia, uczenie ich przestrzegania -kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole oraz budowanie prawidłowych Relacji rówieśniczych a także Relacji uczeń-nauczyciel	-lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe -lekcje wychowawcze, zebrania z rodzicami, Zajęcia pozalekcyjne, lekcje przedmiotowe -obserwacja uczniów w Celu zapobiegania negatywnym zachowaniom podczas lekcji, przerw i wycieczek - konsekwentne przestrzeganie Regulaminów szkolnych	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi -wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie zajęć pozalekcyjnych, dyrektor szkoły
	-promowanie postaw aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły i środowiska	-wolontariat, akcje społeczne, uroczystości szkolne, samorząd szkolny, konkursy	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu, opiekun Samorządu Szkolnego
	-kształtowanie szacunku do Własności społecznej i Osobistej oraz mienia szkoły -kształcenie poczucia Odpowiedzialności za dobre Imię rodziny, klasy i szkoły	-lekcje wychowawcze	wychowawcy

Cel główny	zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
	-kształtowanie świadomości i postawy patriotycznej I obywatelskiej	- akademie okolicznościowe, konkursy, pozaszkolne uroczystości narodowe, udział delegacji młodzieży i pocztów sztandarowych w uroczystościach patriotycznych i historycznych lekcje przedmiotowe	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Wspomaganie adaptacji i integracji uczniów zagranicznych środowisku szkolnym	- tworzenie w szkole klimatu bezpieczeństwa - kształtowanie postaw szacunku wobec innych narodowości	- rozpoznawanie potrzeb uczniów zagranicznych - zajęcia integracyjne, indywidualne wsparcie w adaptacji - w ramach potrzeb dodatkowe zajęcia z języka polskiego	Zespół ds. Integracji uczniów przybywających z zagranicy, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog
Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców	-doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami -wzmacnianie u rodziców poczucia - współodpowiedzialności za młodzież	- wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli, -spotkania Zespołu Wychowawców i zespołów przedmiotowych, -konsultacje z opiekunami nauczycielami Odbywającymi awanse zawodowe - wycieczki przedmiotowe, wychowawcze, turystyczne, Uroczystości klasowe i szkolne -angażowanie rodziców W działania Wychowawcze i Profilaktyczne szkoły i Zespołów klasowych	- Dyrektor szkoły, lider WDN - Przewodniczący Zespołów, dyrektor szkoły, zastępcy dyrektora szkoły - Opiekunowie stażów i mentorzy - wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja

Programem zostali objęci uczniowie technikum, rodzice i nauczyciele. Realizacja zadań wychowawczych jest obowiązkowa dla wszystkich nauczycieli, pracowników szkoły oraz dyrektora szkoły sprawującego nadzór pedagogiczny.

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych z udziałem uczniów:

PROCEDURA INTERWENCYJNA DOTYCZĄCA ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH

1. W przypadku zaobserwowania agresji (fizycznej/psychicznej/słownej) nauczyciel Interwenujący przerywa to zachowanie. Nauczyciel identyfikuje uczniów biorących udział w zdarzeniu (ofiara, agresor, świadek) - ustala imię i nazwisko, klasę
2. Nauczyciel interwenujący informuje wychowawcę klasy o zaobserwowanym incydencie.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem / uczniami w obecności nauczyciela interwenującego (ustalenie okoliczności zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
4. Wychowawca informuje rodziców/opiekunów ucznia/uczniów o zaistniałym zdarzeniu. W przypadku zdarzenia o szczególnie drastycznym przebiegu wychowawca wzywa rodziców do szkoły i informuje ich o sankcjach zgodnych ze Statutem Szkoły.
5. Wychowawca sporządza notatkę w dzienniku zajęć lekcyjnych.
6. W przypadku ponownego wystąpienia (kolejnych) zachowań agresywnych wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego, a w przypadku następnych dyrekcję szkoły.
7. W przypadku zdarzenia o szczególnie drastycznym przebiegu wychowawca wzywa rodziców/opiekunów do szkoły, informuje pedagoga lub dyrekcję. Wychowawca sporządza notatkę w dzienniku zajęć lekcyjnych.
7. Wychowawca stosuje sankcje zgodnie ze Statutem Szkoły, w porozumieniu z dyrekcją szkoły.

PROCEDURA INTERWENCYJNA DOTYCZĄCA ALKOHOLU

I. PRZYJŚCIE UCZNIĄ DO SZKOŁY POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB SPOŻYWANIE ALKOHOLU W SZKOLE:

1. Zapewnienie uczniowi opieki, odizolowanie go od innych uczniów (prośba o współpracę pedagoga szkolnego, higienistkę lub dyrekcję), o ile to możliwe.
2. Każdorazowo incydent zgłaszamy dyrekcji.
3. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interwenującego z uczniem (o ile jest to możliwe). Ustalenie miejsca i ilości spożytego alkoholu, ewentualnie osób, które brały udział w incydencie.
4. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa nauczyciela interwenującego (ewentualnie wychowawcy, pedagoga, dyrekcji) z rodzicami/opiekunami ucznia.
5. W razie trudności w skontaktowaniu się z rodzicami/opiekunami dziecka i w sytuacji wystąpienia u ucznia niepokojących objawów - wezwanie pogotowia ratunkowego.
6. Przekazanie dziecka rodzicom, sporządzenie notatki o przekazaniu rodzicom ucznia pod wpływem alkoholu.
7. W razie potrzeby rozmowa indywidualna z innymi uczestnikami zajęcia, ustalenie okoliczności.
8. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnie ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
9. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami ucznia: poinformowanie o ustalonych okolicznościach zdarzenia, o poniesionych przez ucznia konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły.
10. Poinformowanie rodziców/opiekunów niepełnoletniego ucznia o zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego w

razie powtórzenia się zajścia.

II. PRZYNIESIENIE PRZEZ UCZNIĄ DO SZKOŁY ALKOHOLU:

1. Dążenie do odebrania uczniowi alkoholu.
2. Zapewnienie uczniowi opieki, odizolowanie od innych uczniów (prośba o współpracę pedagoga szkolnego, higienistkę lub dyrekcję).
3. Każdorazowo incydent zgłaszamy dyrekcji.
4. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z uczniem (o ile jest to możliwe). Ustalenie pochodzenia alkoholu, ewentualnie osób, które pośredniczyły w zakupie alkoholu.
5. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa wychowawcy (ewentualnie nauczyciela interweniującego, w razie potrzeby pedagoga szkolnego lub dyrekcji) z rodzicami/opiekunami ucznia.
6. Przekazanie ucznia rodzicom przez osobę zajmującą się uczniem, sporządzenie notatki o przyniesieniu (ewentualnie spożyciu) przez dziecko alkoholu (podajemy ilość i rodzaj alkoholu. Notatkę podpisują rodzice). Alkohol zostaje przekazany Policji w przypadku, gdy jest niewiadomego pochodzenia.
7. Rozmowa indywidualna ze sprawcą, ewentualnie z innymi uczestnikami zajścia, ustalenie okoliczności zdarzenia.
8. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnie ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
9. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia. Poinformowanie ich o ustalonych okolicznościach zdarzenia, poniesionych przez ucznia konsekwencjach. Poinformowanie rodziców/opiekunów niepełnoletniego ucznia o zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego w razie powtórzenia się zajścia.

PROCEDURA INTERWENCYJNA DOTYCZĄCA ŚRODKÓW ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ (w tym środków zastępczych tzw. dopalaczy)

I. PRZYJŚCIE UCZNIĄ DO SZKOŁY POD WPŁYWEM ŚRODKÓW (UŻYWANIE TYCH ŚRODKÓW) ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ (w tym tzw. dopalaczy):

1. Zapewnienie uczniowi opieki, odizolowanie od innych uczniów.
2. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z uczniem (o ile jest to możliwe). Ustalenie ilości, miejsca, rodzaju środka odurzającego, osób, które ewentualnie brały udział w tym incydencie.
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie. Powiadomienie Policji (zgodnie z rozporządzeniem MENiS z dn. 31.01.2003) przez dyrekcję szkoły. W przesłuchaniu ucznia przez przedstawicieli Policji uczestniczą pedagog lub wychowawca(w przypadku, gdy nieudało się wezwać rodziców niepełnoletniego ucznia).
4. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa nauczyciel interweniującego (w razie potrzeby wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrekcji) z rodzicami/opiekunami ucznia.
5. W razie trudności w skontaktowaniu się z rodzicami/opiekunami i w sytuacji wystąpienia u ucznia niepokojących objawów - wezwanie pogotowia ratunkowego.
6. Przekazanie ucznia rodzicom/opiekunom, sporządzenie notatki o przekazaniu dziecka pod wpływem środka odurzającego (notatkę podpisują rodzice /opiekunowie).
7. W razie potrzeby rozmowa indywidualna ze sprawcą, ewentualnie z innymi uczestnikami zajścia, ustalenie okoliczności zdarzenia.
8. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnie ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły.

9. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami/opiekunami ucznia. Poinformowanie ich o ustalonych okolicznościach zdarzenia, poniesionych przez ucznia konsekwencjach. Poinformowanie rodziców/opiekunów o konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły.

II. PRZYNIESIENIE PRZEZ UCZNIĄ DO SZKOŁY (POSIADANIE) ŚRODKÓW

ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ (w tym tzw. dopalaczy);

ROZPROWADZANIE ŚRODKÓW ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ (w tym tzw. dopalaczy):

1. Dążenie do odebrania uczniowi środków lub substancji odurzających.
2. Zapewnienie uczniowi opieki – odizolowanie od innych uczniów (prośba o współpracę pedagoga szkolnego, higienistkę lub dyrekcję).
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie. Powiadomienie Policji (zgodnie z rozporządzeniem MEN i Sz dn.31.01.2003) przez dyrekcję szkoły. W przesłuchaniu ucznia przez przedstawicieli Policji uczestniczy pedagog lub wychowawca (w przypadku, gdy nie udało się wezwać rodziców).
4. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z dzieckiem (o ile jest to możliwe). Ustalenie pochodzenia środków, ewentualnie osób, które pośredniczyły w ich sprzedaży.
5. Wezwanie rodziców/opiekunów. Rozmowa wychowawcy, ewentualnie nauczyciela interweniującego, w razie potrzeby pedagoga szkolnego lub dyrekcji z rodzicami/opiekunami ucznia.
6. Przekazanie dziecka rodzicom, sporządzenie notatki o posiadaniu, ewentualnie rozprawdaniu środków odurzających. Notatkę podpisują rodzice. Przekazanie Policji skonfiskowanych substancji odurzających.
7. Rozmowa indywidualna ze sprawcą, ewentualnie z innymi uczestnikami zajęcia, ustalenie okoliczności zdarzenia.
8. Ustalenie sankcji zgodnych ze Statutem Szkoły.
9. Poinformowanie rodziców/opiekunów ucznia o ustalonych okolicznościach zdarzenia i poniesionych przez ucznia konsekwencjach.

PROCEDURA INTERWENCYJNA DOTYCZĄCA KRADZIEŻY

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży (przez poszkodowanego lub innych uczniów), nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy sprawy o zaistniałym incydencie.
2. Wychowawca (lub pedagog) dąży do zidentyfikowania uczniów biorących udział w zdarzeniu (sprawca, świadkowie i inne osoby) oraz ustalenia okoliczności zajścia. Proponowane sposoby ustalenia okoliczności zdarzenia w zależności do specyfiki sytuacji:
  - Rozmowa indywidualna z poszkodowanym,
  - Rozmowa indywidualna ze sprawcą lub osobą podejrzaną o popełnieniu wykroczenia,
  - Rozmowa z ewentualnymi świadkami zdarzenia,
  - Poinformowanie klasy o zaistniałym zdarzeniu i próba ustalenia istotnych dla sprawy faktów,
3. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie. Zgłoszenie kradzieży na Policję.
4. W sytuacji ustalenia sprawcy kradzieży wezwanie jego rodziców/opiekunów, poinformowanie ich o zaistniałym zdarzeniu i ewentualnych konsekwencjach (np. zawiadomienie Policji), zastosowanie sankcji zgodnie ze Statutem Szkoły, co ustala wychowawca w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
5. Sporządzenie przez wychowawcę stosownej notatki w dzienniku zajęć lekcyjnych.

PROCEDURA INTERWENCYJNA WPRZYPADKU WYPADKU

W razie wypadku nauczyciel jest zobowiązany zapewnić dziecku pomoc.

1. Wstępnie ocenić stan zdrowia poszkodowanego.
2. Jeżeli jest taka potrzeba i możliwość udaje się z uczniem do higienistki, gdzie udzielona zostaje uczniowie doraźna pomoc (klasę w tym czasie zostawia pod opieką nauczyciela prowadzącego lekcję w sąsiedniej sali).
3. Gdy stan zdrowia ucznia nie pozwala na samodzielne poruszanie się- wzywamy karetkę pogotowia, a nad uczniem tymczasowo sprawuje opiekę higienistka szkolna .
4. Każdorazowo o wypadku zawiadamiamy wychowawcę ucznia, jego rodziców i dyrekcję szkoły.
5. Nauczyciel (wychowawca) lub inny pracownik szkoły sprawuje opiekę nad poszkodowanym uczniem do momentu przyjazdu rodziców.
6. Bardziej szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania w razie wypadku znajdujące w przepisach BHP.

PROCEDURA INTERWENCYJNA DOTYCZĄCA PALENIA PAPIEROSÓW NA TERENIE SZKOŁY

1. W przypadku stwierdzenia faktu palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły, nauczyciel dąży do identyfikacji ucznia.
2. Informuje wychowawcę klasy.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
4. Wychowawca sporządza notatkę o zdarzeniu w dzienniku lekcyjnym.
5. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zdarzeniu.
6. W przypadku powtarzania się powyższego zachowania ucznia, wychowawca powiadamia pedagoga, a w przypadku następnych dyrekcję szkoły, odnotowując fakt w dzienniku lekcyjnym.
7. Wychowawca stosuje sankcje zgodnie ze Statutem Szkoły.

PROCEDURA INTERWENCYJNA W PRZYPADKU WAGARÓW

1. W przypadku stwierdzenia faktu wagarowania przez ucznia, wychowawca zawiadamia rodziców, ustala przyczyny nieobecności ucznia na lekcjach, wzywa ucznia na rozmowę sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym.
2. W przypadku powtórzenia się tego zachowania ucznia wychowawca zawiadamia pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły, odnotowując fakty w dzienniku lekcyjnym.
3. Wychowawca stosuje sankcje zgodnie ze Statutem Szkoły.
4. W przypadku grupowego wagarowania (ucieczka całej klasy) nauczyciel uczący natychmiast zgłasza wychowawcy zaistniały fakt oraz odnotowuje to w dzienniku.
5. Wychowawca omawia zaistniałą sytuację z dyrekcją szkoły, ustalając sankcje, w celu przekazania ich rodzicom i uczniom.
6. Wychowawca organizuje spotkanie z uczniami (i jeżeli uzna za konieczne z rodzicami), mające na celu ustalenie przyczyn takiego zachowania i poinformowanie ich o ustalonych sankcjach.

PROCEDURA INTERWENIOWANIA W PRZYPADKU CYBERPRZEMOCY

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą

Cyberprzemocy ,udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

3. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).

5. Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, wychowawca postępuje zgodnie z zasadami oceny negatywnego zachowania zawartymi w Statucie Szkoły.

6. Sprawca zostaje zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci. Sprawca usuwa szkodliwe treści z sieci samodzielnie lub kontaktuje się w tym celu z dostawcą usługi),

7. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, dyrektor szkoły zgłasza zdarzenie policji. Sporządza notatkę przechowywaną w dokumentacji szkolnej.

8. Wychowawca i pedagog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając ,czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

PROCEDURA REALIZACJI W SZKOLE „NIEBIESKIEJ KARTY”

1. Niebieską Kartę” zakłada nauczyciel, który stwierdza, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskiej Karty” podejmuje po konsultacjach oraz w porozumieniu z pedagogiem szkolnym i dyrektorem szkoły)
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta– A” w Obecności osoby, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego;
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia Przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa.
6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta –B”;
7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta–B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie;
8. Formularza „Niebieska Karta–B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
9. Wypełniony formularz „Niebieska Karta–A” szkoła przekazuje przewodniczącemu zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury

Ewaluacja:

Program będzie podlegał cyklicznej ocenie w celu doskonalenia i dostosowania do bieżących potrzeb wychowawczych i profilaktycznych środowiska szkolnego. Kontroli podlegać będzie przebieg realizacji programu jak i osiągnięte cele. Będzie prowadzona okresowa diagnoza wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Narzędzia kontroli:

- Sprawozdania Zespołu Wychowawców- ankiety ewaluacyjne
- Analiza trudności wychowawczych, problemów w szkolno-środowiskowych prowadzona przez pedagoga szkolnego i wychowawców klas
- Analiza niepowodzeń szkolnych uczniów
- Analiza dokumentów
- Obserwacje
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą bieżąco monitorowane. Do modyfikacji i aktualizacji programu wykorzystywane będą: wnioski z diagnozy funkcjonowania programu, przeprowadzanej pod koniec roku szkolnego, zalecenia wynikające z podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym oraz bieżące obserwacje nauczycieli wynikające z pojawiających się problemów.

opracował zespół:

*mgr Beata Stec
mgr Leszek Sawicki
mgr Diana Otrębowska
mgr Justyna Machulak*